

(Образецът е одобрен
от Съвета за административната
реформа на 03 септември 2020 г.)

2022

Доклад за цялостна
предварителна оценка на
въздействието
на Законопроект за
водоснабдяването и
канализацията

Период на извършване:
септември-октомври 2022 г.
гр. София

Съдържание

Съдържание	2
1. Описание на проблема	4
2. Заинтересовани страни	8
3. Цели	9
4. Варианти на действие	11
5. Анализ на въздействията	18
5.1. Качествена оценка на по-значимите въздействия и специфичните им аспекти	18
Качествена оценка на по-значимите въздействия и специфичните им аспекти при решаването на Проблема:	21
5.2. Количествена оценка на най-значимите въздействия и на специфичните им аспекти	22
5.3. Административна тежест	24
5.4. Оценка на въздействието върху малките и средните предприятия (МСП - тест).....	25
5.5. Описание на разходите и ползите върху заинтересованите страни.....	25
6. Сравняване на вариантите.....	28
6.1. Сравняване на ключовите положителни и отрицателни въздействия на всеки вариант.....	28
6.2. Класиране на вариантите и идентифициране на препоръчителен вариант	29
7. Препоръчителен вариант.....	29
8. Обществени консултации	29
9. Последваща оценка на въздействието	31
10. Източници.....	32

Списък на използваните съкращения

Съкращение	Пълно наименование
АВиК	Асоциация по водоснабдяване и канализация
ЗВ	Закон за водите
ЗРВКУ	Закон за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги
ЗУТ	Закон за устройство на територията
ЗВиК	Закон за водоснабдяване и канализация
РГП	Регионални генерални планове за водоснабдяване и канализация
ОИСР	Организация за икономическо сътрудничество и развитие

1. Описание на проблема

1.1. Описание на проблемите или въпросите, които се уреждат с проекта на нормативен акт. Описание на причините за тяхното възникване.

В раздел 2.В.2. „Местно развитие“ на Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България, приет с Решение № 203 на Министерския съвет от 2022 г., е предвиден ангажимент за страната, изразяващ се в продължаване на реформата във водния сектор, като за целта следва да бъде приет Закон за водоснабдяването и канализацията.

Действащата нормативна уредба, която регулира обществените отношения, свързани с водоснабдяването и канализацията, е уредена в два основни закона – Закона за водите (ЗВ) и Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационни услуги (ЗРВКУ), към които се допълва уредба, съдържаща се в Закона за устройство на територията (ЗУТ), Закона за здравето, Закона за енергетиката и други закони. На подзаконово ниво уредбата е детайлизирана в множество подзаконовни нормативни актове, издадени по прилагането на цитираните закони. Тази уредба е приемана в различни времеви периоди, като не винаги е постигано необходимото вътрешно съответствие на ниво нормативен акт и синхрон с уредбата в други нормативни актове. Извършената обемна работа в изпълнение на законовите изисквания и отрасловата стратегия, по изготвянето и приемането на регионалните генерални планове за ВиК системите и инвестиционните програми към тях, създадените асоциации по ВиК и сключените договори между тях и ВиК операторите, изготвянето и изпълнението на бизнес плановете на ВиК операторите и акумулираният опит в регулирането на ВиК отрасъла и др., са важни предпоставки за осъществяване на цялостен преглед и обновяване на нормативната база на отрасъл ВиК.

При извършването на работата и реализацията на изброените процеси са установени проблемни области от различно естество, включително дължащи се на непълноти и несъвършенства в нормативната уредба. Като пример може да се посочат непълнотите при определяне на различните типове собственост върху ВиК системите и съоръженията, неточностите при регламентиране на сервитутите на линейната инфраструктура, непълнотите при уреждане на възможностите за инвестиции в публична инфраструктура и др. Разделянето на уредбата на водоснабдяването и

канализацията в два основни закона – ЗВ и ЗРВКУ води до механично разделяне на материята, което въпреки вътрешните препратки затруднява нейното прилагане, поради допуснати принципни, понятийни и институционални неточности и пропуски. Така например едно и също понятие има различни дефиниции в ЗВ и ЗРВКУ или за едно и също смислово понятие съществуват по две или три наименования. Пример в тази посока са и различните определения за ВиК оператор в двата закона. Намесването на Закона за енергетиката във връзка с функционирането на Комисията по енергийно и водно регулиране (КЕВР) в съвсем различните отрасли взаимоотношения на водоснабдяването и канализацията също допринасят за комплицирането и създаването на неясноти в нормативната последователност.

Въпреки възприетия принцип в цитираната отраслова стратегия за управление на отрасъла чрез 28 обособени територии, които да съвпадат с административните области съгласно административно-териториалното устройство на страната, това до момента не е въведено като нормативно изискване, съответно не е реализирано на практика. Към момента има шест области, в които не е осъществена консолидацията на обособени територии и ВиК оператори, и това се отчита като причина, която се отразява негативно както на управлението на ВиК системите, така и на финансирането на развитието на ВиК инфраструктурата в тези територии. Поради своята раздробеност и финансова нежизнеспособност част от малките дружества не успяват да акумулират средства за покриване на оперативните си разходи. Тъй като не изпълняват условията за регионален подход на стопанисване и предоставяне на ВиК услугите нямат достъп и до средствата по линия на Европейските структурни и инвестиционни фондове. В същото време с изискванията за съответствие с изискванията в областта на качеството на питейните води, отвеждането и пречистването на отпадъчните води се изисква и наличие на повече технически умения и инструменти, както и финансови потоци за поддържане и инвестиции. Тенденцията за консолидация при поддържането на ВиК инфраструктурата е валидна за цяла Европа като е продиктувана основно от стремеж към икономии от мащаба при предоставянето на ВиК услугите, за да може да се разчита на възможност за ефективно функциониране на дружествата, надеждно и устойчиво поддържане на ВиК системите.

Новият закон ще урежда обществените отношения, свързани със собствеността, управлението и експлоатацията на водоснабдителните и канализационните системи, изискванията към водоснабдителните и канализационните услуги, тяхното

предоставяне, регулиране и контрол, правата и задълженията на отговорните страни и на съответните служби и длъжностни лица, както и мерките, прилагани при нарушаване на разпоредбите на този закон и на издадените въз основа на него нормативни актове.

С новия закон ще се запазят добрите решения на предходната правна уредба, като част от тях ще се прецизират и допълнят въз основа на опита от досегашната практика. В проекта на новия закон ще се разпишат на едно място както правилата и правомощията, свързани с политиките и управлението на отрасъл ВиК, включително планирането и изграждането на ВиК системите и съоръженията, дейностите по експлоатацията и поддръжката на ВиК системите и съоръженията, изискванията към предоставянето на ВиК услуги на потребителите и др.

С новия закон ще се уеднакви понятийния апарат, използван в приложимото законодателство по отношение на водоснабдяването и канализацията.

В законопроекта се прави разграничение на дейностите по управлението на ВиК системите, което е задължение основно на техните собственици – държавата и общините чрез асоциациите по ВиК и на дейностите по експлоатацията, които се възлагат на ВиК операторите. Правилното им разбиране и прилагане изисква да се определи съдържанието, влагано във всяко от тези основни понятия.

Законопроектът предвижда провеждането на консолидацията на обособените територии, като те да съвпадат с административните области. Така ще се постигне заложеният в отрасловата стратегия и в концепцията принцип на управление на отрасъл ВиК – една област, една асоциация по ВиК, един ВиК оператор. За да се постигне този резултат, е необходимо да се създаде механизъм за реализацията и да се определи срок, в който да се осъществи на практика в случаите, когато е приложимо.

Законопроектът предвижда да се създаде отделен орган, с правомощия да регулира цените на ВиК услугите, както и въвеждане на нова структура на цените на ВиК услугите, базирана на гарантиране на минималните разходи за ползване на системите и използваните услуги.

Законопроектът регламентира ролята на „Български ВиК Холдинг“ ЕАД.

1.2. Описание на проблемите в прилагането на съществуващото законодателство:

Установени проблеми, свързани с прилагането на действащите норми, са сложната регулация в отрасъла, съществуващата ценова структура, която не дава възможност за устойчивост на дружествата и за достатъчно инвестиции,

административна тежест и други. Констатираните към момента неточности и затруднения, фрагментираната и сложна уредба и описаните фактори налагат нуждата от приемане на съвсем нов нормативен акт, с който да се преодолеят проблемите и да се регламентират условия за надеждното, ефективно и устойчиво развитие и функциониране на водоснабдяването и канализацията. Съществува консенсус в рамките на заинтересованите страни за необходимостта и приоритетността на подобен нормативен акт, като аргументи в тази посока са изказвани многократно в последните години под формата на официални становища, предложения, разисквания по време на форуми и т.н.

Описание на нововъзникналите обстоятелства.

През последните две десетилетия в политиките и законовата уредба на отрасъл В и К са настъпили съществени промени чрез приетите:

- ЗРВКУ, който е в сила от началото на 2005 г.;
- Съществени изменения и допълнения в ЗВ след 2009 г.;
- Национална стратегия за управление и развитие на водния сектор в Република България, приета с Решение на Народното събрание (обн., ДВ, бр. 96 от 2012 г.)
- Стратегия за развитие и управление на водоснабдяването и канализацията в Република България 2014-2023 г., одобрена с Решение № 269 на Министерския съвет от 2014 г.;
- Промени в ЗУТ, касаещи водоснабдителните и канализационни проводни (мрежи) и съоръжения;
- Редица нови наредби и промени в действащи, детайлизиращи законовата уредба, включително за регулиране на качеството на В и К услугите, за регулиране на цените, за изискванията към ВиК операторите, за изискванията за присъединяването и други.

От значение са и други актуални законови решения, в т.ч. Законът за публичните предприятия, с който се въвеждат нови стандарти за управление на публичните предприятия въз основа на добрите практики и международния опит в съответствие с Насоките на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) за корпоративното управление на публичните предприятия, който е приложим и към публичните предприятия – ВиК оператори.

Проблем: Липса на специален закон, който да урежда обществените отношения в областта на водоснабдяването и канализацията.

Действащата нормативна уредба, която регулира обществените отношения, свързани с водоснабдяването и канализацията, е уредена в два основни закона – ЗВ и ЗРВКУ, към които се допълва уредба, съдържаща се в други закони. Тази уредба е приемана в различни времеви периоди, като не винаги е постигано необходимото вътрешно съответствие на ниво нормативен акт и синхрон с уредбата в други нормативни актове. Това води до механично разделяне на материята, което затруднява нейното прилагане, поради допуснати принципни, понятийни и институционални неточности и пропуски. Разпоредбите на Закона за енергетиката във връзка с функционирането на КЕВР в съвсем различните отрасли взаимоотношения на водоснабдяването и канализацията също допринасят за комплицирането и създаването на неясноти в нормативната последователност.

2. Заинтересовани страни

Определянето на заинтересованите страни по законопроекта съпътства целия период на неговото изготвяне, от идеята за подобен нормативен акт, през различните обсъждания и разисквания, до самия процес на разписване и представяне на концепцията. Приемането на специализиран Закон за водоснабдяването и канализацията ще се отрази на множество институции, компетентни органи и на всички граждани, като потребители на ВиК услугите. Така може да се каже, че всеки е заинтересована страна по настоящия законопроект предвид всеобхватността на отношенията, които той урежда:

- Всеки български гражданин, като потребител на водоснабдителни и канализационни услуги;
- Публични институции – министерства, общински и областни администрации, агенции, комисии, и др. като:
 - ✓ Министерство на регионалното развитие и благоустройството;
 - ✓ Министерство на околната среда и водите;
 - ✓ Министерство на земеделието;
 - ✓ Министерство на икономиката;
 - ✓ Министерство на здравеопазването;

- ✓ Министерство на труда и социалната политика;
- ✓ Министерство на енергетиката;
- ✓ Министерство на финансите;
- ✓ Министерство на вътрешните работи;
- ✓ Министерство на отбраната;
- ✓ Държавна агенция за метрологичен и технически надзор;
- ✓ Комисия за енергийно и водно регулиране;
- ✓ Изпълнителна агенция по горите;
- ✓ Общински и областни администрации.
- Неправителствен сектор, браншови, работодателски и синдикални организации:
 - ✓ Българска асоциация по водите;
 - ✓ Синдикални организации;
 - ✓ Национално сдружение на общините в Република България;
 - ✓ Съюз на ВиК операторите в Република България.
- Научните среди;
- ВиК операторите, които поддържат и експлоатират публичната ВиК инфраструктура и предоставят ВиК услуги на населението.

Списъкът на заинтересованите страни от приемането на проекта на нормативен акт не е изчерпателен, но това не е и целта на изброяването. Основните структури са упоменати, но могат да бъдат написани още десетки, които имат отношение към отрасъла. Именно поради тази причина на първо място стоят българските граждани, като потребители на услугите по водоснабдяване, отвеждане и пречистване на отпадъчни води.

3. Цели

ОБЩА ЦЕЛ

Общата цел на новия нормативен акт е да се създаде систематизирана уредба на обществените отношения в отрасъл ВиК: форми на собственост и носители на правото на собственост върху водоснабдителните и канализационните системи, управление и експлоатация на водоснабдителните и канализационните системи, предоставянето, регулирането и контрола на водоснабдителните и канализационните услуги.

Проектът на Закон за водоснабдяването и канализацията следва поставените цели във варианта на законопроект от 2020г. (публикуван и за обществено обсъждане), които към настоящия момент са прецизирани в съответствие с изискванията на Националния план за възстановяване и устойчивост, а именно:

- да се въведе отделяне на регулирането на ВиК услугите в самостоятелен субект;
- да се въведе нова структура на цените на ВиК услугите, базирана на гарантиране на минималните разходи за ползване на системите и потребените услуги;
- да се регламентира роля на Българския ВиК холдинг;
- да се прецизират ролите и функциите на заинтересованите страни;
- да се създадат предпоставки за консолидация при стопанисването, експлоатацията и предоставянето на ВиК услуги.

Като измерими показатели за постигането на посочените цели могат да се посочат функциониращ независим самостоятелен орган за регулиране на ВиК услугите; приета и приложена наредба за ценообразуване на ВиК услугите; действащи договори за стопанисване поддържане и експлоатация на ВиК системите и предоставяне на ВиК услугите на ниво административна област между ВиК операторите и областните асоциации по ВиК в 28 –те административни области на страната; възлагане на инвестиции във ВиК инфраструктура от страна на Български ВиК холдинг и др.

С настоящия проект на Закон за водоснабдяването и канализацията се цели преодоляване на установените проблеми чрез създаването на актуална, последователна и съответстваща на съвременната обществено - политическа реалност и социално - икономическата динамика, законова уредба, в съответствие със заложените мерки в Националния план за възстановяване и устойчивост. Същевременно, този закон цели обособяването на уредбата за водоснабдяването и канализацията, да бъде направено по начин, който да съответства и кореспондира с общата уредба на водите, водните обекти и водностопанските системи и съоръжения, която остава в ЗВ, с устройствените правила по ЗУТ и с другите относими изисквания и режими в законодателството, с които има допирни точки. Новият закон се съобразява с добрите решения на предходната правна уредба, като част от тях ще се прецизират и допълват въз основа на опита от досегашната практика.

СПЕЦИФИЧНИТЕ ЦЕЛИ НА ЗАКОНА ЗА ВОДОСНАБДЯВАНЕТО И КАНАЛИЗАЦИЯТА СА:

- Уреждане на обществените отношения в отрасъл ВиК, включително определяне на политиката за развитие, основните принципи и логическата връзка на процесите в отрасъла;
- Ясно дефиниране на собствеността на ВиК инфраструктурата и определяне на функциите на асоциациите по ВиК и собствениците на публичната ВиК инфраструктура, както и техните задължения за постигане на съответствие с изискванията на националното и европейското законодателство в областта на питейните води, отвеждането и пречистването на отпадъчните води;
- Преодоляване на проблемите със стопанисването, поддържането и експлоатацията на ВиК системите и съоръженията и предоставянето на ВиК услугите, чрез регламентиране на правата и задълженията на собствениците и ВиК операторите
- Регламентиране на реда за планиране на развитието, за изграждане и за управление на водоснабдителните и канализационните системи и подобряване на координацията между компетентните органи;
- Регламентиране на функциите на „Български ВиК холдинг“ ЕАД за установяването на устойчива рамка за управление и финансиране на ВиК дружествата;
- Повишаване на ефективността на контролирането при предоставянето на услугите;
- Създаването на легални определения на основни понятия.

4. Варианти на действие

В зависимост от законодателните решения по отношения на различните варианти на действие се очертават три подхода за разрешаване на констатирания проблем: Вариант 0 – Без действие, Вариант 1 - Промени в действащи нормативни актове и Вариант 2 - Изготвяне на проект на нов Закон за водоснабдяването и канализацията. В тази връзка, таблицата по долу описва трите варианта на действие, като представя поотделно рисковете от избора на всеки от тях за разрешаването на проблемите.

**Доклад на цялостна предварителна оценка на въздействието | Законопроект
за водоснабдяването и канализацията**

	Вариант 0 „Без действие“	Вариант 1: Промени в действащи нормативни актове	Вариант 2: Изготвяне на проект на нов Закон за водоснабдяването и канализацията
Проблем Липса на специален закон, който да урежда обществените отношения в областта на водоснабдяването и канализацията.	<p>Описание: При варианта „без действие“ се запазва съществуващото положение, без да се правят каквито и да било промени в действащата нормативна уредба.</p> <p>В този вариант отрасъл водоснабдяване и канализация продължава да функционира при текущите условия. Това означава същата структура на стопанисване, управление, предоставяне на ВиК услугите, тяхното регулиране, развитие на ВиК системите, финансиране на инвестиции и т.н.</p> <p>Както беше изложено по-горе, при сегашната ситуация отрасълът функционира в условията на сложна и фрагментирана нормативна уредба, която не осигурява условия за баланс на обществените интереси, не допринася за ускорено доизграждане на ВиК инфраструктурата и за устойчивост на промените, извършени при постигане на целите, заложи в Стратегията за развитие и управление на водоснабдяването и канализацията в Република България 2014 – 2023, одобрена с Решение № 269 на</p>	<p>Описание: При хипотезата на вариант 1 „Промени в действащи нормативни актове“ се предполага внасянето на промени в действащи закони, които имат пряко отношение и влияние към водоснабдяването и канализацията. Следва да се отстранят констатираните непълноти и несъвършенства, да се уеднакви терминологията, да се намали административната и регулаторна тежест чрез промени в повече от един нормативен акт. Трябва да се направят множество промени, свързани с организацията на функционирането, стопанисването и поддържането на ВиК системите, да се разпишат текстове за източниците на финансиране и начините за реализиране на инвестиции в отрасъла, да се въведе отделяне по отношение на регулирането на цените на ВиК услугите в самостоятелен субект, да се въведе нова структура на цените на ВиК услугите, да се регламентира стратегическата роля на „Български ВиК Холдинг“</p>	<p>Описание: При вариант 2 - Изготвяне на проект на нов Закон за водоснабдяването и канализацията се подхожда концентрирано и прагматично към проблематиката. Подходът да се разпише съвсем нов нормативен акт съвпада с обществените настроения и очаквания, като насочва вниманието конкретно към взаимоотношенията в отрасъл водоснабдяване и канализация като част от водния сектор. Със специалната за ВиК нормативна уредба се обръща внимание на спецификата, разнообразието и необходимостта от индивидуален подход.</p> <p>С проекта на новия закон ще се разпишат на едно място както правилата и правомощията, свързани с политиките и управлението на отрасъл ВиК, включително планирането и изграждането на ВиК системите и съоръженията, дейностите по експлоатацията и поддържане на ВиК системите и съоръженията, така и изискванията към предоставянето на ВиК услугите на потребителите.</p>

Доклад на цялостна предварителна оценка на въздействието | Законопроект
за водоснабдяването и канализацията

	<p>Министерския съвет от 2014 г. В текущата ситуация не са налице достатъчни условия за надеждността на ВиК услугите за потребителите в един дългосрочен хоризонт.</p> <p>При тази хипотеза ще остане затруднено осигуряването на финансиране за постигане на съответствие с националните и европейските изисквания за отвеждане и пречистване на отпадъчните води. Нерешени ще останат редица проблеми свързани със загубите на вода и ефективното използване на водния ресурс в условия на непрекъснати климатични промени и увеличаващи се периоди за засушаване. Поддържането на задължителните стандарти за качеството на питейната вода, съгласно националните и европейските изисквания, ще е все по-трудно в условия на повишаващи се разходи за пречистване и обеззаразяване при влошаване на качествата на водата във водоизточниците. Няма да бъде възможно да достигнем стандартите и практиките в останалите държави членки на Европейския съюз и е възможно отрасълът да не може да компенсира липсата на промени и устойчива нормативна рамка, като от това ще страдат потребителите и околната среда.</p>	<p>ЕАД, да се създадат предпоставки за консолидация при предоставянето на ВиК услуги, да се потърсят възможности за уреждане на констатирани празноти в отношенията в действащи закони и подзаконови актове. Това ще наложи значителни промени в редица нормативни актове като Закона за водите, Закона за регулиране на ВиК услугите, Закона за устройство на територията, Закона за енергетиката, Закона за горите, Закона за опазване на околната среда, множество подзаконови нормативни актове към посочените закони. Изготвянето на многобройни промени в действащите нормативни актове, които ще се приемат и влизат в сила в различни времеви периоди, е съпроводено от риска от възникването на затруднения при прилагането на единен подход при регулирането на отношенията в отрасъл ВиК.</p> <p>Дори да се приеме възможен благоприятен резултат от изложената хипотеза, отрасъл ВиК ще продължи да функционира в условията на сложна и разпокъсана нормативна уредба, като разпоредбите ще са в различни закони и подзаконови нормативни</p>	<p>Ще се уеднакви понятиятният апарат, използван в Закона за устройство на територията и в новия Закон за водоснабдяването и канализацията, с цел да не се допуска използване на еднакви термини по отношение на различните елементи на водопроводните и канализационни системи.</p> <p>Със законопроекта ще се направи разграничение на дейностите по управлението на ВиК системите, което е задължение основно на техните собственици – държавата и общините чрез асоциациите по ВиК, и на дейностите по експлоатацията, които се възлагат на ВиК операторите чрез договори. Правилното им разбиране и прилагане изисква да се определи съдържанието, влягано във всяко от тези основни понятия. Планирането, управлението и финансирането на ВиК системите ще се уреди като правомощия на собствениците, като това няма да изключва възможността ВиК операторите да изграждат, разширяват или реконструират ВиК системи.</p> <p>Законопроектът ще регламентира консолидацията на обособените територии в съответствие със Стратегията</p>
--	---	---	--

Доклад на цялостна предварителна оценка на въздействието | Законопроект
за водоснабдяването и канализацията

	<p>При изпълнение на вариант 0 „Без действие“ - в момента пред обществото ни с особена острота стои въпросът с подобряване на водоснабдяването в страната, както и за доизграждането на инфраструктурата за отвеждане и пречистване на отпадъчните води, постигане на съответствие с изискванията на директивите на Европейския съюз в областта на водите и изпълнение на поетите ангажименти от страната ни като член на съюза. Сложната институционална и функционална рамка допринасят за интерпретация на отговорности и задължения спрямо управлението, контрола и финансирането на отрасъла, резултат от което е фрагментирането на дружествата, системното недофинансиране и общата нагласа на недоверие и неодобрение от страна на потребителите. Отрасъл ВиК пряко касае здравето на населението, стандарта на живот, благоустрояването на населените места и опазването на околната среда. Забавянето на развитието на инфраструктурата и услугите ще има отрицателно въздействие в демографски, икономически и социален план.</p>	<p>актове, с процедури, които трудно ще се координират. Множеството препратки ще продължат да създават объркване и възможности за противоречиви интерпретации. За постигане на поставените цели ще е необходимо създаването на нови разпоредби, изменения и допълнения, съответно отмяна на множество текстове от действащи закони. При изготвянето на многобройни промени съществува риск от възникването на допълнителни затруднения и объркване. При този вариант би било възможно да се разрешат отделни проблеми в отрасъла, но не се намалява административната тежест, не се постига устойчив модел на управление и финансиране, както и не се оптимизират процесите и процедурите при решаването на проблемите.</p> <p>При изпълнение на вариант № 1 са валидни и рисковете, посочени при вариант 0.</p>	<p>за развитие и управление на водоснабдяването и канализацията, одобрена от Министерския съвет през 2014 г., а именно същите да съвпадат с административните области. Така се постига заложеният принцип на управление на ВиК отрасъла – една област, една асоциация по ВиК, един ВиК оператор.</p> <p>Новият закон ще запази публичната собственост върху ВиК инфраструктурата с определянето на ВиК системите и съоръженията като публична държавна и публична общинска собственост на функционален принцип, така както е и към момента съгласно разпоредбите на Закона за водите. Публичният характер на ВиК инфраструктурата показва резултатност и представлява основата, върху която се надграждат всички останали постановки свързани с планиране, управление, поддържане и развитие на ВиК системите.</p> <p>С текстовете се поставят в подходящата последователност взаимоотношенията в отрасъл ВиК от собствеността, през управлението, стопанисването, поддържането и предоставянето на услуги, до</p>
--	--	--	--

Доклад на цялостна предварителна оценка на въздействието | Законопроект
за водоснабдяването и канализацията

			<p>регулирането, инвестициите и финансирането. Подобна взаимосвързана и последователна подредба към момента не е налична предвид фрагментираността на нормативната уредба. Новите текстове ще прецизират уредба като тази свързана с процедурата по сключване на договори между асоциациите по ВиК и ВиК операторите, техният срок и възможности за изменение; приемане на новоизградена ВиК инфраструктура от страна на ВиК операторите; статут и определение за ВиК оператор.</p> <p>В закона се предвиждат и текстове, разписващи дейността в отрасъла на холдингова структура, като ясно се дефинират и разграничават функционалните компетенции на министъра на регионалното развитие и благоустройството и тези на създадения „Български ВиК Холдинг“ ЕАД, който ще упражнява правата на държавата във ВиК операторите с държавно участие по смисъла на Закона за публичните предприятия и на когото ще могат да се възлагат за изпълнение планирането и изграждането на стратегическа водоснабдителна и</p>
--	--	--	--

Доклад на цялостна предварителна оценка на въздействието | Законопроект
за водоснабдяването и канализацията

			<p>канализационна инфраструктура от национално или регионално значение, свързана с гарантиране сигурността на водоснабдяването или с изпълнението на европейски нормативни изисквания. Предвидените текстове съответстват на предмета и целта на създаване и действие на холдинговата структура, която да подпомогне установяването на устойчива рамка за управление и финансиране на ВиК дружествата, които са натоварени с функциите за стопанисване, поддържане и експлоатация на публичните ВиК системи и съоръжения и предоставянето на ВиК услуги на потребителите. Създадената централизирана структура ще систематизира процесите чрез прилагане на стандартизирани правила и процедури, ще може да бъде носител на стратегически важни за регионите и страната проекти и ще има цялостен подход за координация, планиране и контрол върху дейността и представянето на ВиК операторите. В закона са разписани както функциите, така и начинът на финансиране и цялостно обезпечаване на холдинговата структура.</p>
--	--	--	--

			<p>Относно намаляването на административната тежест в новите разпоредби ще се разпишат по-детайлно различните видове срокове, съгласувателни процедури, ще се изключат ненужните повторни процедури на съгласуване. Констатираните затруднения, свързани с регулаторния процес на ВиК услугите, ще бъдат облекчени и чрез извеждането на отделен регулатор, отговорен само за ВиК услугите, сформирани и регламентирани по реда на специалния Закон за водоснабдяването и канализацията, а не по Закона за енергетиката.</p> <p>Предвижда се промяна в структурата на цените. Начинът на ценообразуване по компоненти ще се определя с наредба, като предвид демографските тенденции и обезлюдяването на териториите цената се предвижда да има освен променлива компонента, зависеща от количеството на ползваните услуги, така и постоянна част, осигуряваща разходите на доставчика за гарантиране на достъпа до тази услуга. Презумпцията е да се осигурят предвидими финансови потоци за ВиК операторите за покриване на постоянните разходи за поддръжка на ВиК системите, независещи от фактическото</p>
--	--	--	---

			<p>ползване на услугата или потребеното количество.</p> <p>Със създаването на нов законопроект ще се преодолеят установените слабости чрез създаването на последователна и съответстваща на съвременните реалности и предизвикателства законова уредба.</p> <p>Препоръчваме вариант № 2, тъй като с него се постигат описаните по-горе цели и желани ефекти. При изпълнение на вариант № 2 ще се избегнат рисковете, посочени при вариант № 1.</p>
--	--	--	--

5. Анализ на въздействията

5.1. Качествена оценка на по-значимите въздействия и специфичните им аспекти

При изпълнение на вариант 0 „Без действие“ на практика се запазва устройството и функционирането на отрасъла, каквото е към настоящия момент. При тези условия не може да се очаква съществена промяна в резултатите на базата на естествена еволюция или извънредна поява на ползи без контролиран източник. Разбира се, не е категорично, че при запазване на ситуацията няма да има ползи за обществото, за институциите, за околната среда. Но след вече изложените мотиви и цели от промяна, не може да се очаква значителна положителна тенденция без да се пристъпи към конкретни промени. Така ползите от икономическа, социална и екологична гледна точка в най-добрия случай, ще бъдат такива, каквито са и към настоящия момент. Вече бяха посочени значителните нужди от инвестиции във ВиК инфраструктура, за да се отговори на изискванията на

европейските директиви, за да се постигне добро състояние и качество на водите, да се опазят ресурса и околната среда. Необходим е и ресурс за осигуряване на надеждност на ВиК системи в дългосрочен план. Реформата в отрасъла, проведена от 2009 г. насам демонстрира положителен резултат, но и показва необходимостта от допълнителни промени за утвърждаване на положителната тенденция. Така отново се стига до заключението, че в случай че не се предприемат последващи промени, ползите ще останат ограничени или ще растат с недостатъчни темпове, за да може да се реагира на динамично променящата се среда.

При запазване на текущата уредба шест административни области от страната няма да имат достъп до европейско финансиране за ВиК обекти през настоящия програмен период.

Полза от реализирането на вариант 1 е вероятно да има. Такива промени бяха предложени и в Стратегията за развитие и управление на водоснабдяването и канализацията за периода 2014-2023 г., като същите бяха мотивирани и аргументирани в контекста на целите за постигане на финансово, технически и екологично устойчив ВиК отрасъл, който предоставя услуги с високо качество на поносими за потребителите цени. Но множеството необходими промени отново повдигат въпроса за оптималните резултати от подобни действия с вероятността да не бъде обхваната цялата проблематика и да се запази фрагментарността, която ще намали ползите в следващите години. При прилагане на вариант 2 се постигат целите на законопроекта. Разписването на ясна последователност на планиране и изпълнение на инвестиции, стопанисване и поддържане на ВиК системите и предоставянето на услугите, както и на взаимоотношенията между собствениците на инфраструктурата, процесите на регулиране, начините и източниците на финансиране, ще постави надеждни основи за положителното развитие на отрасъла, постигането на целите на политиката и отрасловата стратегия. Ще бъде въведена гъвкавост на изискванията и процедурите, за да може да се отговори на динамично променящата се среда и предизвикателства. С приемането на нов закон ще се гарантира надеждния достъп на потребителите до ВиК услугите, което осигурява тяхното спокойствие и обезпеченост; ще се намали административната и регулаторна тежест, ВиК операторите ще осъществяват дейността си в по-прозрачна и предсказуема среда. Ще се установят ясни правила и източници за финансиране на инвестиции с отговорни за реализирането им страни. Ще се допринесе

за опазването на водния ресурс и намаляване на вредите за околната среда чрез по-доброто пречистване на отпадъчните води и съответно по-доброто качество на приемниците. Ще се подпомогне достигането на нивата и ефективността на ВиК отраслите в останалите страни членки на Европейския съюз; ще се демонстрира воля и визия за растеж, последователност и интегрираност на мерките; ще се консолидира предоставянето на ВиК услуги на национално ниво, като се прилага регионалния подход и принципът на солидарността и ще генерират икономии от мащаба.

От направените допускания при прилагане на вариант 2 почти всички предвидени въздействия водят до приходи за повечето заинтересовани страни, като същевременно с това ще се облекчи и административната тежест, чрез оптимизация на процедурите. Проектът на нов закон ще допринесе за опростяване на регулаторния процес, включително ще се дадат възможности за извършването на определени услуги или дейности дистанционно, което ще допринесе за намаляване на административната тежест. Отделно от това в тази посока е и предвиденото правилно разпределение на отговорностите на функционално компетентните органи, което ще осигури отпадане дублирането при мониторинга на един и същ показател от различни органи. Не на последно място с реализирането на консолидационните процеси административното управление на ВиК операторите ще се обедини на ниво административна област, с което ще се опрости управлението и ще се намали бюрократичната тежест.

С прилагане на новата регулация всички територии в страната ще имат достъп до европейско финансиране за инвестиционни мерки, свързани с ВиК инфраструктурата. Предвидимостта и опростяването на регулирането на ВиК услугите ще допринесе за по-надеждна прогнозируемост на финансовите потоци на ВиК операторите, което като кумулативен резултат също ще доведе до повишаване на приходите. Следва да се уточни, че конкретни цифрови допускания за размера на приходите от реализиране на въздействията е нереалистично да бъдат правени, тъй като съществуват голям брой неизвестни и заместването им с цифри ще изкриви резултатите и ще доведе до нереалистични очаквания от прилагането на промените. Доколкото предлаганите промени във вариант 2 отразяват европейските тенденции и опит, както и че натрупаният в България опит в последното десетилетие отговаря на обществените нагласи и цели опростяване и последователно регламентиране на процесите, може да се очаква

Доклад на цялостна предварителна оценка на въздействието | Законопроект
за водоснабдяването и канализацията

положителен ефект и респективно генериране или повишаване на ползите в икономическо, екологично и социално естество.

Качествена оценка на по-значимите въздействия и специфичните им аспекти при решаването на Проблема:

<p><i>Проблем: Липса на специален закон, който да урежда обществените отношения в областта на водоснабдяването и канализацията.</i></p>	<p>Вариант 0 – Без действие</p>			
	<p>Вероятност въздействието да се прояви</p>	<p>Въздействие 1 – Развитие на ВиК инфраструктурата</p>	<p>Въздействие 2 – Намаляване на административната и регулаторна тежест</p>	<p>Въздействие 3 – Консолидиране предоставянето на ВиК услуги на национално ниво</p>
	<p><i>Ниска</i></p>	<p>X</p>	<p>X</p>	<p>X</p>
	<p><i>Средна</i></p>			
	<p><i>Висока</i></p>			

<p><i>Проблем: Липса на специален закон, който да урежда обществените отношения в областта на водоснабдяването и канализацията.</i></p>	<p>Вариант 1 - <i>Промени в действащи нормативни актове</i></p>			
	<p>Вероятност въздействието да се прояви</p>	<p>Въздействие 1 - Развитие на ВиК инфраструктурата</p>	<p>Въздействие 2 - Намаляване на административната и регулаторна тежест</p>	<p>Въздействие 3 - Консолидиране предоставянето на ВиК услуги на национално ниво</p>
	<p><i>Ниска</i></p>			
	<p><i>Средна</i></p>	<p>X</p>	<p>X</p>	
	<p><i>Висока</i></p>			<p>X</p>

<p><i>Проблем: Липса на специален закон, който да урежда обществените отношения в областта на водоснабдяването и канализацията.</i></p>	<p>Вариант 2 - <i>Приемане на нов Закон за водоснабдяването и канализацията</i></p>			
	<p>Вероятност въздействието да се прояви</p>	<p>Въздействие 1 - Развитие на ВиК инфраструктурата</p>	<p>Въздействие 2 - Намаляване на</p>	<p>Въздействие 3 - Консолидиране предоставянето на ВиК</p>

		административната и регулаторна тежест	услуги на национално ниво
<i>Ниска</i>			
<i>Средна</i>			
<i>Висока</i>	X	X	X

5.2 Количествена оценка на най-значимите въздействия и на специфичните им аспекти

Необходимите инвестиции в отрасъл водоснабдяване и канализация са значителни. Според данните в Стратегията за развитие и управление на водоснабдяването и канализацията в Република България за периода 2014 – 2023 г., приета от Министерския съвет през 2014г., инвестиционните нужди за постигане на съответствие, ефективност и устойчивост на системите са изчислени на 24,2 млрд. лв. до 2038 г., като 11,7 млрд. лв. са необходимите средства до 2023 г. В допълнение, в Националния инвестиционен план, приет с РМС на 31.03.2021г., актуализираните стойности на необходимите средства за постигане на съответствие с директивите на Европейския съюз в областта на питейните води и на отвеждането и пречистването на отпадъчните води са в размер на 13,7 млрд. лв.

При запазване на действащата ситуация, без да се правят промени в нормативната уредба, ще останат текущите неясноти от гледна точка на финансиране на инвестиции както по отношение на техния източник, така и на отговорните страни за тяхната реализация. Тъй като ще се запази административната тежест и сложната регулация в отрасъла, ще се запазят затрудненията за ВиК операторите за генериране на средства, както и възможностите за консолидирано поддържане и експлоатация на ВиК системите с възможност за акумулиране на средства в условията на повишена ефективност от икономии от мащаба. Фрагментираната нормативна уредба ще продължи да създава противоречия и интерпретации при прилагане. При реализиране на вариант 0 „Без действие“ ще се генерират още по-голяма необходимост от инвестиции, поради забавяне реализирането на такива в краткосрочен план. Няма да бъде възможно цялостното прилагане на интегриран подход при планиране и реализиране на инвестиции, поради което дисбаланса в отделни територии ще се задълбочи. От забавяне в реализиране на инвестициите ще се генерират разходи на национално ниво, но и за самите потребители, а предвид връзката на постигането на съответствие с изискванията на екологичното

законодателство и здравното законодателство, ще се повишат и икономическите, социалните и екологични разходи.

Неконсолидираните територии ще останат лишени от достъп до безвъзмездни средства от Европейските структурни и инвестиционни фондове, тъй като не могат да изпълнят условията за интегрираност при предоставянето на ВиК услугите. Това от своя страна ще генерира директни допълнителни разходи за тези общини, предвид необходимостта от постигане на съответствие с екологичното законодателство. В допълнение предвид демографската тенденция и профила на страната, въпросните общини ще страдат и от липса на кадри и техническа експертиза за предоставяне на надеждни ВиК услуги.

При изпълнение на Вариант 1 – Промени в действащи нормативни актове, споменатите по-горе във вариант 0 - „Без действие“ текущи необходими инвестиции са налице с или без промени в нормативната уредба. Промените, обаче, имат за цел да създадат по-добри условия за тяхното реализиране, възможности за прилагане на принципите на планирането, систематично реализиране и възвръщаемост на инвестициите за гарантирането на дългосрочна устойчивост. Така е ясно, че при реализиране на вариант 1 и приемането на промени в отделни действащи нормативни актове, би могло да се разрешат част от проблемите, свързани с необходимите разходи за ВиК системите и за ВиК услугите, но не е сигурен резултатът от частичната и фрагментарна промяна на условията и изискванията. При реализиране на този сценарий ще се стигне до същото ниво на разходите, както при вариант 0 - „Без действие“.

С изпълнението на вариант 2 и приемане на нов Закон за водоснабдяването и канализацията се предвижда определяне на източници за финансиране и механизъм за тяхното прилагане. Консолидирането на обособените територии ще подпомогне систематичното и интегрирано разходване на средства на базата на регионално планиране, като разходите ще бъдат правени ефективно и целенасочено при отчитане на регионална приоритетност, неотложност, екологосъобразност и икономическа обосноваемост. Разходите, които ще възникнат, не биха били по-големи от текущата необходимост за инвестиции за ВиК системите, като с изпълнението на вариант 2 и приемането на нов закон ще бъдат осигурени условия за тяхното гарантиране, ефективно насочване и целесъобразно усвояване.

5.3 Административна тежест

Административната тежест по отношение на заинтересованите страни, включително в случай на нови регулаторни режими и регистри се изразява в следното:

Вариант „Без действие“

Административната тежест по отношение на заинтересованите страни, имащи отговорности по сега действащото законодателство, при изпълнение на този вариант не би следвало да се измени, както в положителен, така и в негативен аспект.

Вариант 1 – Промени в действащи нормативни актове

Административната тежест по отношение на заинтересованите страни, имащи отговорности по сега действащото законодателство, при изпълнение на този вариант не би следвало да се измени. На база на посочените рискове от създаване на неясноти, възникване на объркване и противоречия, невъзможност да се разрешат основни проблеми, свързани с прилагането на законите, не е възможно оптимизиране на процесите чрез избор на този вариант.

Вариант 2 - Приемане на нов Закон за водоснабдяването и канализацията

Административната тежест по отношение на заинтересованите страни, имащи отговорности при изпълнение на този вариант, не би следвало да се измени в негативен аспект.

С проекта на нов закон ще се дадат възможности за извършването на определени услуги или дейности дистанционно. Опростяването на регулаторния процес ще допринесе за намаляване на административната тежест, а интегрираният подход за управление, предоставяне на услуги, стопанисване, поддръжка и експлоатация на ВиК системите ще създаде прозрачност и яснота на процесите и ролята на отделните заинтересовани страни.

По отношение на регулаторните показатели за качество на ВиК услугите, се предвижда правилно разпределение на отговорностите на функционално компетентните органи, което ще осигури отпадане дублирането при мониторинга на един и същ показател от различни органи и ще намали административната тежест.

Не на последно място с реализирането на консолидационните процеси административното управление на ВиК операторите ще се обедини на ниво

административна област, с което ще се опрости управлението и ще се намали бюрократичната тежест.

5.4 Оценка на въздействието върху малките и средните предприятия (МСП - тест)

Приемането на проекта на Закон за водоснабдяването и канализацията няма да окаже въздействие върху малките и средните предприятия.

5.5 Описание на разходите и ползите върху заинтересованите страни

Разгледаните в Раздел II заинтересовани страни се обобщават в следните групи:

- Всеки български гражданин, като ползвател на водоснабдителни и канализационни услуги;
- Публични институции – министерства, агенции, комисии, общински и областни администрации и др.;
- Неправителствен сектор, браншови, работодателски и синдикални организации;
- Научните среди;
- ВиК оператори.

Всеки един от разгледаните варианти на действие има влияние към всяка една от групите заинтересовани страни.

Негативното въздействие тук не се разглежда като разход, тъй като разходите съпътстват всеки един от вариантите, предвид необходимостта от инвестиции в отрасъла и възмездността срещу получените услуги. По същия начин, положителното въздействие не се разглежда като приход, въпреки че реално такъв се генерира, тъй като реалните позитиви се изразяват в по-добри и надеждни услуги, по ефективни ВиК системи, по ясен и облекчен регулаторен механизъм, като цяло в по-добро цялостно състояние на отрасъла и потенциал за ефективното му развитие в един дългосрочен аспект.

Както беше посочено и в предходните части на документа необходимостта от промени в нормативната уредба, уреждаща отношенията в отрасъл ВиК не целят директно въздействие върху приходите и разходите – намаляване на някои разходи и/или генериране на нови приходи, а по-скоро имат субективен характер да уредят последователността във взаимоотношенията, да регламентират неясни или сложни процеси, да се осигури финансова линия за реализиране на необходимите инвестиции за

отрасъла. В тази връзка може да се каже, че е нецелесъобразно да се остойността ползи и разходи от прилагане на вариантите. Би могло да се каже ползите от прилагане на Вариант 0 ще бъдат минимални предвид запазване на статуквото и по този начин запазване на ограниченията, които съществуват понастоящем за финансиране на инвестиции, за генериране на допълнителни средства, за допустимост на безвъзмездните средства не за всички територии.

Вариант 0 - Без действие.

При този вариант всяка от заинтересованите страни няма да може да се възползва от възможностите на една облекчена, прецизирана и съвременна нормативна уредба за отрасъл водоснабдяване и канализация, като за всеки спрямо спецификите на ролята му в отрасъла ще има различни негативи. Позитиви биха могли да възникнат до толкова, доколкото естественият ход на нещата може да генерира такива, заедно с усилията на основните заинтересовани страни за развитие на ВиК системите при текущите условия.

Вариант 1 – Промени в действащи нормативни актове

Негативните въздействия при този вариант биха могли да бъдат същите, както при вариант 0, предвид непредвидеността на резултата от прилагането на този вариант. Така при невъзможност за постигане на целите, негативите ще бъдат равни на вариант „Без действие“. Частични позитивни въздействия биха могли да възникнат при прилагане на вариант 1, доколкото направените промени успеят да въведат коректно и подходящо желаните взаимоотношения и изисквания. При този вариант говорим за частично положително въздействие, тъй като вероятността с подобен подход да се обхване цялата проблематика в нейната взаимосвързаност и последователност не е много вероятна. Това прави оценката на положителните резултати трудна и базираща се на много допускания с ниска степен на аргументираност.

Вариант 2 - Приемане на нов Закон за водоснабдяването и канализацията

При този вариант негативното въздействие е хипотетично и субективно, тъй като след направените анализи няма възможни обективни отрицателни резултати за заинтересованите страни. Предвид това, биха могли да се правят хипотези за подобни, породени по-скоро от деликатността на предлаганите промени за някои от тях и

специфичния характер на отрасъла, който е свързан с жизненоважен ресурс, като водата, нейното пестене, опазване, тясната връзка със здравето и хигиената на хората и не на последно място опазването на околната среда и адаптиране към измененията в климата.

Респективно се очаква прилагането на вариант 2 да допринесе и да създаде условия за гарантиране на всички посочени по-горе обстоятелства – да се гарантира здравето и задоволяването на хигиенните нужди на гражданите, да се опазва водата като ресурс, да се поддържат и стопанисват ВиК системите, така че да облекчават и подобряват състоянието на околната среда и т.н. Така позитивните въздействия от прилагането на вариант 2 изглеждат неопровержими и логични.

Положителните въздействия за заинтересованите страни от прилагането на вариант 2 е нецелесъобразно да бъдат количествено допускани и съответно измервани предвид стратегическото значение от тяхното прилагане. От консолидирането на територията на страната на ниво административна област във връзка със стопанисване, поддържане и експлоатация на ВиК системите и предоставянето на ВиК услугите се постига уеднаквяване в подхода на национално ниво, отговаря се тенденциите на европейско ниво за регионален и интегриран подход, създават се предпоставки за икономии от мащаба, които ще доведат до повишаване на приходите и намаляване на административната тежест както при управлението на предприятията, така и при предоставянето на ВиК услугите от гледна точка на потребителите.

От опростените показатели за качество ще отпаднат ангажименти за извършване на допълнителни проби и изготвяне на справки, които респективно ще намалят разходите. От по-облекчените процедури за внасяне, разглеждане и одобрение на бизнес плановете ще се създаде по-предсказуема среда за работа и по-голяма свобода за извършване на инвестиции. Възможността за дългосрочност на договорите между асоциациите по ВиК и ВиК операторите ще подпомогне рентабилността на ВиК операторите давайки им по-широк достъп до външно финансиране при изгодни условия. Кумулативният ефект от прилагане на промените ще бъде по-висока ефективност на предприятията, ВиК системите и услугите, надеждност и доверие за потребителите, възможност за ефективното развитие на отрасъла.

6 Сравняване на вариантите

6.1 Сравняване на ключовите положителни и отрицателни въздействия на всеки вариант

При вариант 0 „Без действие“ и запазване на текущото нормативно положение оставяме всички процеси на естествения им ход, без да се намесваме и да отчитаме резултатите от развитието на отрасъл водоснабдяване и канализация в последните години. От гледна точка на дискусии и повдигане на някои наболели въпроси, вариант 0 „Без действие“ е най-безболезнен, тъй като не предвижда действия, различни от тези, които и към момента се случват. При вариант 0 „Без действие“ позитивните и негативните въздействия имат относително еднаква тежест.

Прилагането на вариант 1 налага определена организация и действия в посока на изменения на текстове и въвеждане на нови разпоредби в текущо действащите закони, в опит да отрази новата обстановка и да въведе нови процеси в управлението, стопанисването и експлоатацията на ВиК системите, предоставянето на ВиК услуги и тяхното регулиране. При такъв вариант е силно вероятно обмислянето и предлагането на конкретни изменения да отнеме много повече време, тъй като трябва да се съвместят промените в различни нормативни актове, докато се прави опит за постигане на целта от уеднаквяване на терминология, въвеждане на нови отношения, прецизиране на неясноти и неточности и т.н.

При вариант 2 с нов законопроект ще се отговори на изискванията на проведената реформа в отрасъла, на развитието му в последните години, на обществените нагласи и желания, във връзка с променящата се обстановка и прилагането на общоевропейски принципи и тенденции. Прилагането на вариант 2 има най-много преимущества за сферата, която урежда.

Предвид гореизложеното, не е възможно да бъде направено точно остойностяване на разходите по предложените варианти. Разходите при вариант 0 „Без действие“ и вариант 1 са, както и при вариант 2, но без наличието на ползи. Предложен е вариант 2, предвид очакваната по-висока ефективност и ползите за икономиката и обществото от прилагане на уредбата на нов закон за водоснабдяването и канализацията.

6.2 Класиране на вариантите и идентифициране на препоръчителен вариант

1. Вариант 2 - Приемане на нов Закон за водоснабдяването и канализацията;
2. Вариант 1 - Промени в действащи нормативни актове;
3. Вариант 0 - Без действие.

След анализ на действащото законодателство и възникналите проблеми при неговото прилагане е установено, че е препоръчително да бъде избран вариант 2 - Приемане на нов Закон за водоснабдяването и канализацията.

7 Препоръчителен вариант

Препоръчва се прилагането на вариант 2 и пристъпване към процедура по внасяне и приемане на нов законопроект за водоснабдяването и канализацията. С прилагането на този вариант в най-голяма степен ще се достигне до разгледаната проблематика на отрасъла и ще постигнат поставените цели за:

- Извеждане на специфичната уредба на отрасъл водоснабдяване и канализация в специален закон;
- Обединяване в общ нормативен акт на уредбата относно собственост, стопанисване, експлоатация и поддържане на ВиК системите и съоръженията, предоставяне и регулиране на ВиК услугите, планиране и финансиране на инвестициите във ВиК инфраструктурата;
- Осъвременяване, опростяване и прецизиране на нормативната уредба;
- Намаляване на административната тежест.

8 Обществени консултации

Настоящият вариант на доклада за цялостна предварителна оценка на въздействие на Законопроекта за водоснабдяването и канализацията е преработен в съответствие с направените препоръки от дирекция „Модернизация на администрацията“ на Министерския съвет със становище № 04.13-195/24.10.2022 г., като са прецизирани редица формулировки както в текста на самия проект на Закон за водоснабдяването и канализацията, така и в цялата съпътстваща документация към него вкл. и оценката за въздействие.

Проектът на Закон за водоснабдяването и канализацията запазва концепцията на варианта на законопроект от преди две години (публикуван и за обществено обсъждане), като ясно са прецизирани изискванията, заложи в НПВУ. В хода на работата по прецизиране на текстовете са взети и относимите коментари и предложения постъпили по време на общественото обсъждане.

В изпълнение на изискванията на Закона за нормативните актове и Наредбата за обхвата и методологията за извършване на оценка на въздействието, Министерството на регионалното развитие и благоустройството е провело обществена консултация чрез Портала за обществени консултации и интернет страницата на ведомството, като в периода 05.05.2020 – 19.05.2020 г. е публикувало консултационен документ относно предложението за изготвяне на Закон за водоснабдяването и канализацията заедно със структура на бъдещия нормативен акт. Публикуван на официалната страница на МРРБ, както и на Портала за обществени консултации, а именно:

<https://www.mrrb.bg/bg/obstestvena-konsultaciya-po-predlojenie-za-izgotvyane-na-proekt-na-nov-zakon-s-rabotno-zaglavie-zakon-za-vodosnabdyavaneto-i-kanalizacijata/>

<https://www.strategy.bg/PublicConsultations/View.aspx?lang=bg-BG&Id=5132>

В рамките на поставения срок бяха получени становища, които са отразени в справка за отразяване на постъпилите становища. Становища са получени от Националното сдружение на общините в Република България (НСОРБ), Омбудсмана на Република България, инж. Емил Томов – експерт в Асоциация по ВиК (АВиК) за обособената територия на „ВиК Йовковци“, инж. О. Винаров, пълномощник на БТПП и НПО „Граждански контрол“. Беше проведена видеоконферентна среща между МРРБ и НСОРБ, на която бяха обсъдени предоставените коментари, бяха изложени мотиви и аргументи и от двете страни. Всички коментари, становища и бележки постъпили в периода на публичното обсъждане на консултационния документ са публикувани заедно с проекта на Закон за водоснабдяването и канализацията и всички съпътстващи документи към него по време на общественото обсъждане през октомври-ноември 2020 г. (<https://www.strategy.bg/PublicConsultations/View.aspx?lang=bg-BG&Id=5558>)

Предвид изложеното и това, че в периода 05.05.2020 – 19.05.2020 г. е бил публикуван консултационен документ относно предложението за изготвяне на Закон за водоснабдяването и канализацията и са проведени консултации със заинтересованите

страни, както и поради спешността на реформите, които следва да бъдат извършени във връзка с Националния план за възстановяване и устойчивост, към настоящия момент не следва да бъдат провеждани предварителни консултации със заинтересованите страни по смисъла на чл. 26 от Наредбата за обхвата и методологията за извършване на оценка на въздействието. Обществени консултации със заинтересованите лица ще бъдат проведени по реда на чл. 26 от Закона за нормативните актове.

На основание чл. 26, ал. 3 и 4 от Закона за нормативните актове проектът на Закон за водоснабдяване и канализация, заедно с доклада, мотивите към него, цялостната предварителна оценка на въздействието и становището на дирекция „Модернизация на администрацията“ на Министерския съвет ще се публикуват за обществено обсъждане на интернет страниците на Министерството на регионалното развитие и благоустройството и на Портала за обществени консултации.

Предвид гореизложените мотиви, на основание чл. 26, ал. 4, изр. второ от Закона за нормативните актове, проектът на Закон за водоснабдяването и канализацията се публикува на интернет страницата на Министерството на регионалното развитие и благоустройството и на Портала за обществени консултации за срок от 14 дни, предвид проведените през 2020 г. обществени консултации чрез Портала за обществени консултации, както и поради спешността на реформите, които следва да бъдат извършени във връзка с Националния план за възстановяване и устойчивост.

9 Последваща оценка на въздействието

Заложените в законопроекта цели са дългосрочни, което предполага срокът за извършване на последваща оценка на въздействие да бъде нормативно установеният в чл.22, ал.2 от ЗНА – 5 години след влизане в сила на закона. Предвид обаче мащабния обхват на планираните промени е препоръчително да се извърши такава в срок от 3 години след влизане на закона в сила, за да се прецени необходимостта от последващи промени с оглед натрупаната практика при прилагане на законопроекта. Оценката ще бъде извършена от министъра на регионалното развитие и благоустройството, в качеството му на компетентен държавен орган.

10. Източници

- Закон за нормативните актове
- Наредба за обхвата и методологията за извършване на оценка на въздействието
- Ръководство за извършване на предварителна оценка на въздействието - (РМС № 728 от 2019 г.)
- Стандарти за провеждане на обществени консултации (РСАР от 16 септември 2019 г.)
- Държавните органи и бюджетните организации по смисъла на Закона за публичните финанси, до които са отправени искания за сведения или за съдействие във връзка с извършването на оценка на въздействието (съгласно чл. 23 от Закона за нормативните актове
- Национален статистически институт
- секторно министерство/държавна агенция
- Търговски регистър и регистър на ЮЛНЦ
- Регистър на МСП
- Административен регистър
- Годишни доклади за извършването на ОВ
- Решения на консултативни съвети
- Стратегически документи
- Доклади на Сметна палата
- Решения на Комисията за защита на конкуренцията
- Съдебна практика
- Др.]